

SIRA KVINA KRAFTSELSKAP
Postboks 38
4441 TONSTAD

Vår dato: 16.06.2023

Vår ref.: 202303122-4 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.:

NVE gir tillatelse til senkning av vannstanden i Ognhellervatn i Sirdal kommune

Vi viser til søknad av 14.02.2023 fra Sira Kvina Kraftselskap om tillatelse til midlertidig fravik fra manøvreringsreglementet for Ognhellervatn.

Om søknaden

NVE har mottatt søknad om tillatelse til å senke vannstanden i Ognhellervatn med 6-7 m fra normalvannstand på kote 771 i perioden 03.09.2023-25.09.2023. Begrunnelsen er inspeksjon av oppstrøms skråning for å avdekke ev. svakheter ved damskråningen. De ønsker å gjennomføre tiltaket etter installasjon av tappeluken. I e-post av 22.05.2023 ba Sira Kvina Kraftselskap om å endre fraviksperioden fra august til september, ettersom arbeidet med tappeluken er noe forsinket.

Høring

På grunn av sakens begrensede omfang har den ikke vært kunngjort lokalt. NVE har vært i kontakt med lokale myndigheter for å få deres syn på saken, og mener at den er tilstrekkelig belyst gjennom dette. Endringen av fraviksperiode ble også sendt på ny høring, og NVE mottok ingen merknader til denne endringen.

Agder fylkeskommune uttaler i brev av 27.04.2023:

«Agder fylkeskommune har følgende merknader:

Friluftsliv

Ognhellervatnet ligger innenfor området Jogleдалen, Hønedalen og Solheimsdalen, kategorisert som et svært viktig friluftsområde i temakart for Regional plan for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet 2014-2020 for tidligere Vest-Agder fylkeskommune. Det er ellers ikke funnet friluftslivsområder kartlagt av kommunen, statlige sikrede friluftslivsområder eller kartlagte stinett. En vinterløype går over Ognhellervatnet. Det er viktig at turgåere i området informeres om arbeidet når det pågår. Senkning av vannstanden vil få negative visuelle virkninger, og det er viktig at informasjon om bakgrunnen for tiltaket og periode for nedtapping av vannet formidles.

Villrein

Ognhellervatnet ligger innenfor nasjonalt villreinområde og kartlagt område for vinterbeite for villrein. Vest for dammen er det kartlagt en funksjonell trekkpassasje for villrein på vinteren (se kvalitetsnorm for villrein, SR12 c) Hønedalen). I Regional plan for Setesdal Vesthei, Ryfylkeheiane og Setesdal Austhei (Heiplanen) finner vi generelle og spesielle retningslinjer for aktiviteter, ferdsel og kraftanlegg innenfor nasjonalt villreinområde. Retningslinjene sier at nødvendig drift og vedlikehold av eksisterende kraftanlegg skal ta hensyn til villreinens interesser. Det skal også legges spesiell vekt på å unngå virksomhet, aktivitet og forstyrrelser i områder for vinterbeite, kalvingsområde, viktige trekkområder, samt fokusområdene i de aktuelle årstidene/perioder. Ut fra det kunnskapsgrunnlaget vi sitter med i dag, med blant annet den nye klassifisering av de ti nasjonale villreinområdene etter kvalitetsnorm for villrein, vil periode for vinterbeite i Setesdal Ryfylke vare fra november til april. Varigheten av vinterbeitene utover våren kan imidlertid variere. Arbeidet er planlagt i løpet av juli/august 2023, og vurderes derfor å ikke komme i konflikt med periode for vinterbeite.

Innlandsfisk/fysiske tiltak i vassdrag

Påvirkningen av nedtapping er av midlertidig karakter, og det forventes ikke at den midlertidige senkning slik den er omsøkt vil få varige konsekvenser for lokal ørretbestand eller andre vannlevende organismer. Periode for senkning av vannstanden virker hensiktsmessig i forhold til gyteperiode. Det bør settes vilkår om hvor hurtig senkning og fylling skal foregå, for å redusere risikoen for stranding av fisk.

Arkeologi

Erfaringer tyder på at det er mange kulturminner som ligger langs vannene som ble vasket når vannivåer endrer seg med tiden. Vi vil derfor foreta en vandring langs vannkanten når vannet er lavt, for å dokumentere evt. kulturminner som kan dukke opp. Vi ber tiltakshaver om å varsle i god tid før vannene tappes ned. Kontaktperson i Agder fylkeskommune er arkeolog Ghattas Sayej, tlf. 47055907, e-post: Ghattas.J.Sayej@agderfk.no

Nyere tids kulturminner

Ingen merknader til tiltaket.»

Statsforvalteren i Agder har i e-post av 09.05.2023 sluttet seg til vurderingene i Agder fylkeskommunes uttalelse, og har ikke noe å tilføye.

NVEs vurdering

Sira Kvina Kraftselskap planlegger rehabiliteringsarbeid på dam Ognhellervatn. I den forbindelse må magasinet tappes ned for å kunne fysisk befare oppstrøms damskråning med hensikt i å avdekke svakheter ved damskråningen. Gjeldende manøvreringsreglement, fastsatt ved kgl.res. 5. juli 1963 med sist planendring 16. juni 1978, angir ikke reguleringshøyder (ingen LRV eller HRV, kun kotehøyde for etablering av dam). Det søkes derfor om tillatelse til midlertidig senkning 6-7 m under dagens normalvannstand (kote 771) i perioden 03.09.2023-25.09.2023.

NVE kan gi tillatelse til fravik fra manøvreringsreglement etter vannressursloven § 8 når formålet er nødvendig reparasjons- og vedlikeholdsarbeid. Tiltaket faller etter vårt syn inn under dette formålet.

Søker anslår at inspeksjonen av dammen vil ta 5 dager, og at nedtapping vil ta omtrent 6 døgn med en nedsenkningshastighet på 0,8 m per døgn. Ettersom det vil ta noe tid for magasinet å fylle seg opp, antar søker at magasinet vil bli fylt opp i underkant av 4 uker etter påbegynt nedtapping. Det er anslått betydelig lav vannstand i 2 av disse ukene. I e-post av 22.05.2023 ba Sira Kvina Kraftselskap om å endre fraviksperioden fra august til september, og å forlenge den fra 11 dager til i overkant av 3 uker. De beskriver at dette ikke endrer tiltakets miljøkonsekvenser. I likhet med fylkeskommunen anser vi at tiltaket ikke vil føre til langsiktige negative konsekvenser for den lokale ørretstammen ettersom nedtappingen er begrenset til en kort periode.

Vedlikehold av vassdagsanlegg har stor samfunnsnytte, og NVE mener derfor det må kunne aksepteres noe ulempe for allmenne interesser. Det er likevel viktig at arbeidene gjennomføres med så små konsekvenser som mulig for naturmiljø og brukerinteresser. NVE forutsetter at arbeidene utføres så effektivt som mulig og uten ugrunnede opphold. Det skal også informeres om planene lokalt og på relevante nettsider. Etter NVEs syn er de negative konsekvensene ved tiltaket innenfor rammen av det som må kunne aksepteres, gitt den betydning det har at vassdragsanlegget blir rehabilitert.

NVE mener at vurderingene er i tråd med prinsippene i naturmangfoldloven som skal ivaretas når vedtak treffes, jf. naturmangfoldloven §§ 8-12. NVE vil i den forbindelse påpeke at tiltaket er midlertidig og av kort varighet. Det anses også som et nødvendig tiltak for å kunne dokumentere ev. svakheter ved damskråningen. NVE kan ikke se at tiltaket er i strid med forvaltningsmålet for arter eller økosystemer, jf. naturmangfoldloven §§ 4 og 5.

Konklusjon

NVE gir tillatelse til at Sira Kvina Kraftselskap kan senke vannstanden inntil 7 meter i Ognhellervatn i perioden 03.09.2023-25.09.2023.

Tillatelsen er gitt i medhold av vannressursloven § 8.

Tillatelsen blir gitt på følgende vilkår:

- Alle vannføringsendringer skal skje med myke overganger.
- Vannstanden må ikke senkes raskere enn at fisk unngår stranding.
- Det skal føres protokoll over vannstanden i magasinet i det tidsrommet vannstanden er under normalvannstand.
- Perioden med vannstand under normalvannstand må gjøres så kort som mulig. Oppfylling til normal vannstand skal skje så raskt som mulig etter at arbeidene er avsluttet.
- Sira Kvina Kraftselskap skal informere allmennheten om fraviket gjennom skilting ved tiltaksområdet og på relevante nettsider.

- NVE forutsetter at Sira Kvina Kraftselskap har ordnet de privatrettslige forholdene som eventuelt måtte bli skadelidende av tiltaket.

Om klage og klagerett

Se eget vedlegg om klageadgang.

Med hilsen

Inga Nordberg
direktør

Carsten Stig Jensen
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner

Mottakerliste:

SIRA KVINA KRAFTSELSKAP

Kopimottakerliste:

Sirdal kommune

STATSFORVALTEREN I AGDER

TBMV - Seksjon for miljøtilsyn vassdragsanlegg - Mari Hegg Gundersen

TBMV - Seksjon for miljøtilsyn vassdragsanlegg - Randi Holme

AGDER FYLKESKOMMUNE

Orientering om rett til å klage

Frist for å klage	<p>Fristen for å klage på vedtaket er 3 uker fra den dagen vedtaket kom frem til deg. Hvis vedtaket ikke har kommet frem til deg, starter fristen å løpe fra den dagen du fikk eller burde ha fått kjennskap til vedtaket.</p> <p>Det er tilstrekkelig at du postlegger klagen før fristen løper ut. Klagen kan ikke behandles dersom det har gått mer enn 1 år siden NVE fattet vedtaket</p>
Du kan få begrunnelsen for vedtaket	<p>Hvis du har fått et vedtak uten begrunnelse, kan du be NVE om å få en begrunnelse. Du må be om begrunnelsen før klagefristen løper ut.</p>
Hva skal med i klagen?	<p>Klagen bør være skriftlig. I klagen må du:</p> <ul style="list-style-type: none">• Skrive hvilket vedtak du klager på.• Skrive hvilket resultat du ønsker.• Opplyse om du klager innenfor fristen.• Undertegne klagen. Hvis du bruker en fullmektig, kan fullmektigen undertegne klagen. <p>I tillegg bør du begrunne klagen. Dette betyr at du bør forklare hvorfor du mener vedtaket er feil.</p>
Du kan få se dokumentene i saken	<p>Du har rett til å se dokumentene i saken, med mindre dokumentene er unntatt offentlighet. Du kan henvende deg til NVE for å få innsyn i saken.</p>
Vilkår for å gå til domstolene	<p>Hvis du mener vedtaket er ugyldig, kan du gå til søksmål. Du kan bare gå til søksmål dersom du har klaget på NVEs vedtak, og klagen er avgjort av OED som overordnet forvaltningsorgan. Du kan likevel gå til søksmål dersom det har gått 6 måneder siden du sendte klagen, og det ikke skyldes forsømmelse fra din side at klagen ikke er avgjort.</p>
Sakskostnader	<p>Dersom NVE eller OED endrer vedtaket til din fordel, kan du søke om å få dekket vesentlige og nødvendige kostnader. Du må søke om dette innen 3 uker etter at klagevedtaket kom frem til deg.</p>
Hvem kan klage på vedtaket?	<p>Hvis du er part i saken, kan du klage på vedtaket. Du kan også klage på vedtaket hvis du har rettslig klageinteresse i saken.</p>
Hvor skal du sende klagen?	<p>Du må adressere klagen til Olje- og energidepartementet (OED), men sende den til NVE. NVEs -epostadresse er nve@nve.no.</p> <p>NVE vurderer om vedtaket skal endres. Dersom NVE ikke endrer vedtaket, vil vi sende klagen til OED.</p>

Denne forklaringen er basert på forvaltningslovens regler i §§ 11, 18, 19, 24, 27 b, 28, 29, 31, 32 og 36.